СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 139. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 16-го ЧЕРВНЯ 1951. — No. 139. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JUNE 16, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свобода": BErgen 4-0807 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ПРЕЗИДЕНТ ТРУМАН ПРО НЕОБХІДНІСТЬ ГОСПОДАРСЬКОЇ КОНТРОЛІ

Вашингтон, 14 червня. — Президент Труман, у своїй промові до народу через радіо про загрозу дальшої інфляції, заявив, що ціни підуть „крізь дах", якщо Конґрес негайно не ухвалить доброго закону про контролю цін, платень і комірного на дальших два роки. Теперішній закон про згадані контролі вигасає 30 червня б. р., отже за 16 днів. Це часи національної небезпеки" — пригадував президент. — „Добробут усіх нас загрожений. Якщо інфляція нас переможе, то забере нам наші ощадності, зруйнує нашу господарку і це буде найлегша перемога, якої Кремль міг би собі бажати. Комуністична Росія могла б без одного пострілу здобути цілий світ для тоталітаризму". Труман застерігав, що „як ми не будемо мати закону, або ящо закон буде не такий, як потрібно, тоді нам вдасться забезпечити ціни від диких скоків."

Свою промову Труман виголосив через радіо й телевізію з закликом, щоб визнати потреби споживачів, яких він заступає, а піти проти „спеціяльних інтересів", під якими він розуміє інтереси людей з Краєвого Товариства Фабрикантів. Він згадав також іще лабиїстів" для спеціяльних інтересів. Оці групи людей, пригадував Труман, обіцяли добробут і виключення інфляції, коли негайно по скінченні війни домагались знесення економічного контролю. Контроль скасували, а ціни підскочили під хмари.

Хоч президент назвав по імені „спеціяльні інтереси", та він застеріґ, що не має на думці усіх підприємців і продуцентів, зокрема сказав добре слово про годувальників і власників худоби на заріз, про яких він думає, що вони „не підуть на страйк проти країни й своїх співгромадян". Контроль, на думку президента потрібний ще на два роки, навіть, якщо б війна в Кореї негайно закінчилась.

Виправдали Чотирьох Негрів на Процесі в Трентон

Трентон, Н. Дж. — Судейська лава, складена з шости білих жінок і шости мужчин, визнала двох винуватими за вбивство, а звільнила від вини й кари чотирьох із „шістки" негрів, яким стейтовий прокуратор закинув убивство 73-річного власника крамниці, Вилйема Горнера, в 1948 р. Суд над обвинуваченими прикував у вагу цілої Америки тому, що вони вже двічі були суджені давніше. Перший раз всі дістали смертний вирок, одначе апеляційний суд скасував його з причини помилок підчас розправи. Підчас другої розправи захворів прокуратор, отже розправу проголошено за невдалу. Для підтримки оборони в останньому процесі змобілізовано спеціяльну допомогу в університеті Принстон, щоб вибити зброю з рук комуністів, які намагалися збити для себе капітал з факту, що аж шістьох негрів обвинувачено в однім убивстві. Два негри, що визнані винними, дістануть досмертну тюрму.

СЕН. МЕК КАРТІ НЕ ДОКІНЧИВ „СЕНЗАЦІЙНОЇ" ПРОМОВИ

Вашингтон. — Сен. Джозеф МекКарті, який наперед заповідав, що викриє „змову" в уряді, яка „перевищить всі подібні змови в історії", виголосив в сенаті промову, що тривала дві з половиною годин, хоч мала тривати сім годин. Публіка, яка виповнила всі місця на галерії, почала виходити підчас промови, бо вона не здійснила заповідженої сензації.

АЛІЯНТСЬКА АРТИЛЕРІЯ В КОРЕЇ відіграла одну з головних роль не тільки в розбитті двох фаз весняного наступу червоних, але й тепер у великій мірі причинилася до розгромлення „залізного трикутника". Артилеристи в клубах диму затикають собі вуха від страшного гуку цеї вдосконаленої американської зброї.

ПОЧАЛИСЯ АНГЛО-ІРАНСЬКІ НАФТОВІ ПЕРЕГОВОРИ

Тегеран, Іран, 15 червня. — Вчора ввечорі тут в міністерстві фінансів почалися переговори між представниками іранського уряду і Англо-Іранської Нафтової Компанії, метою яких є мирне полагодження теперішнього англо-іранського нафтового спору, зв'язаного з іранською націоналізацією англійських нафтових концесій. Англійську делеґацію очолює Базил Джексон, тоді як Іран заступає міністер фінансів Могаммед Алі Варестег, який вже на початку конференції заявив, що наради не можуть продовжуватися, якщо Нафтова Компанія вже згори не погодиться передати урядові все своє книговодство та рівночасно всі свої приходи за час від 20-го березня, коли ухвалено націоналізаційний закон, відтягаючи свої видатки та резервуючи 25% приходів на покриття евентуальних претенсій Компанії. Британський представник, заскочений такою вимогою, прохав відкласти дальші наради до неділі, щоб він міг порозумітися з Компанією й урядом. Наради відложено. З їх вступу та початкової атмосфери важко передбачити можливість позитивного і задовільного для обох сторін вирішення справи, хоча позитивним в цілому загрозливому спорі вважається вже сам факт конференції.

ПОВНЕ АМЕРИКАНСЬКО-БРИТАНСЬКЕ ПОРОЗУМІННЯ В СПРАВІ ДОГОВОРУ З ЯПОНІЄЮ

Лондон, 15 червня. — В спільному урядовому комунікаті британського міністерства закордонних справ і місцевої американської амбасади вчора тут повідомлено, що між британським секретарем закордонних справ Гербертом Моррісоном і американським амбасадором до спеціяльних доручень Джаном Фостером Доллесом досягнено „повне порозуміння" щодо проєкту мирового договору з Японією та щодо зв'язаних з цим всіх інших головних проблем. Іншими словами це значить, що Доллесові пощастило перемогти в Европі всі традиційні і нові труднощі та перевести і досягнути згоду Британії і Франції на цілком новий характер мирового договору, що замість традиційного покарання колишнього ворога передбачує радше поєднання з ним та переміну його в союзника. Узгіднений Доллесом і Моррісоном проєкт вимагає ще апробати урядів обох країн і тоді його почнеться здійснювати.

ІТАЛІЯ ПРОПОНУЄ „НЕОБМЕЖЕНИЙ СОЮЗ" ЗАХОДУ

Рим, 15. червня. — „Необмежений союз" між західно-европейськими країнами, Злученими Державами і Канадою — пропонував вчора на прийнятю закордонної преси італійський міністер закордонних справ, граф Карльо Сфорца. У зв'язку зі збільшуваною загрозою з боку Совєтського Союзу та зі збільшеним розвитком в світі, він пропонує створити — „супер-атлантійський союз", з окремим „атлантійським парляментом", в якому були б відповідно заступлені всі західні країни. Це, по його думці, започаткувало б справді новий і найбільш побажаний розвиток в теперішній атомовій добі. Не скриваючи свого розчарування дотеперішнім прогресом европейської федерації, Сфорца вважає, що тільки всебічна єдність цивілізованого світу потрапить зберегти його перед існуючою комуністичною загрозою та запевнить йому — „пережиття". В міжчасі, західно-німецький канцлер д-р Аденауер прибув вчора до Риму на офіціяльні чотироденні відвідини, що вважається дальшим заходом в намаганні знову включити Німеччину як рівнорядного партнера в европейську та міжнародну політику.

ІМ'Я ПЕТЛЮРИ ПРОСЛАВЛЕНЕ В РЕКОРДІ АМЕРИКАНСЬКОГО КОНГРЕСУ

Конгресмен Керстен вніс до рекорду доповідь проф. Добрянського на маніфестації в Ню Йорку

Вашингтон, 15. червня. — „Перемога стоїть до нашого розпорядження" — це заголовок, під яким в американському Конґресовому Рекорді з 7-го червня прославлено ім'я гол. отамана Симона Петлюри, реєструючи в цілости доповідь голови Українського Конґресового Комітету, — професора Джорджтавнського університету д-ра Лева Добрянського, виголошену на маніфестації, яка відбулася 3-го червня в Ню Йорку в 25-ту річницю смерти голови Української Народної Республіки. Доповідь проф. Добрянського вніс до Рекорду конгресмен — Чарлз Керстен з Висконсин, що й сам виголосив на цій маніфестації пам'ятну політичну промову, рекомендуючи зірвання американських дипломатичних стосунків зі Совєтським Союзом, як найбільшим ворогом людства, та рівночасно домагаючись політичної, моральної і матеріяльної допомоги для визвольного руху українського і інших поневолених Совєтами народів. Передачу доповіді проф. Добрянського в Рекорді попередив конґресмен Керстен такою короткою заявою: „Пане Спікер, я бажаю передати для Конґресу Злучених Держав дуже проникливу промову д-ра Лева Добрянського з Джорджтавнського університету, виголошену ним в Ню Йорку 3-го червня 1951 на зібранні для вшанування пам'яти українського генерала Симона Петлюри." — Проф. Добрянський в своїй промові підкреслював вселюдське значення ідей Симона Петлюри та його боротьби проти большевизму, зокрема в теперішньому американсько-совєтському конфлікті. В продовжуваній сьогодні в Україні боротьбі Симона Петлюри за українську державність криється теж головна запорука перемоги вільного світу, якщо ця боротьба буде належно використана і дістане відповідну підтримку та допомогу — твердив проф. Добрянський.

НАРКОТИКИ МОЖНА НАБУВАТИ ДЕНЕБУДЬ

Ню Йорк. — Молода жінка, віком 25 років, яка закінчила університет і мала перед собою кар'єру музичної аранжерки й композиторки, розповіла підчас стейтових допитів, як вона стала постійною споживачкою наркотиків. Вона легко діставала їх у нічних клюбах, в готелях і дроґеріях, ба навіть на хіднику в розваговім надморськім ресорті Коней Айленд під Ню Йорком. Вона перебуває тепер у поправчім домі в Бедфорд Гіллс у стейті Ню Йорк, а її свідчення передано з фонографічних платівок в стейтовім бюрі в Ню Йорку. Вона почала вживати наркотиків п'ять років тому, коли мала недугу нирок. Під час своєї служби другим наворотом при війську, вона довольнила свою наркотичну пристрасть крадежами з військового шпиталю. Пізніше, коли вона заробляла по 245 долярів тижнево як композиторка, вона видавала по 200 дол. на наркотики. Вкінці, призналася вона, пустилася на розпусту і злодійство, щоб збільшити свої доходи. Вона сама опісля продавала наркотики дітям. — Ті свідчення зробили на комісію таке враження, що появилися голоси перевести слідство над торговлею наркотиками в цілому краю за ухвалою Конгресу.

АЧЕСОН ПІДДАВ ДУМКУ ВМІШАТИСЯ В КОРЕЙСЬКИЙ ЗАКОЛОТ, ТВЕРДИТЬ ДЖАНСОН

Вашингтон. — Луї Джансон, колишній секретар оборони, покликаний на свідчення перед сенатськими комісіями, заявив, що не військові чинники, а секретар стейту Дін Ачесон порекомендував, щоб Злучені Держави поспішили на допомогу Корейській Республіці, щоб спинити напад комуністів із Північної Кореї. Ніхто з високих військовиків не доражував такої інтервенції, казав Джансон, хоч ніхто й не противився тому. Джансон був секретарем оборони саме на початку Корейської війни. Виправу до Кореї вирішено без засягання думки ген. Доґласа МекАртура, хоч на нього опісля впав обов'язок боронити Південну Корею з доручення Об'єднаних Націй. Сам Джансон вважав тоді, і думає ще й тепер, що вирішення піти в Корею було розумне. Коли його запитали, чому він зрікся становища секретаря оборони, Джансон відповів, що до сьогодні він не знає причини, чому його звільнили з його становища.

В АМЕРИЦІ

- **Страйк у кравецькому промислі** у східніх околицях полагоджено з уваги на великі замовлення. Новий контракт має бути складений після взаємного порозуміння. Постанови кравецького контракту дуже складні й тому їх складають знавці.
- **Зменшують податки для тих, хто служить у Кореї,** по $1 за кожний день служби. Це дістеться в Канаді, а не в ЗДА.
- **Видатки на Ю. С. О.** („Юнайтед Сервис Орґанізйшен") обраховані на $13,658,207 на рік 1952. Ю. С. О. утримує станції і клюби для розваги вояків, які переїзджають через різні міста.
- **На ринках збуту худоби з'явилося більше волів** на заріз у середу. Це мабуть вислід попередження уряду, що не буде толерувати страйку в м'ясному промислі.
- **Винайшли ракетовий літак придатний на всяку погоду.** Це повідомляє підприємство Дженерал Електрік Компані.

ПОСИЛЕНА ПОРПАГАНДА МОСКВИ НА СЕРЕДНЬОМУ ЗАХОДІ

Вашинґтон, 14. червня. — Радіо з Москви посилає щораз сильніший голос до середньо-західних стейтів Злучених Держав, намагаючися промовляти до сердець американців. Упродовж останніх шести місяців радієві програми з Москви, пересилані англійською мовою, збільшилися вдвічі. Департамент стейту каже, що він не пробує глушити ці програми. Останнього тижня голос Москви був такий сильний, що слухачі були переконані, що то Вашинґтон передає московські вісті крізь американське радіо. Урядовці Федеральної Комісії Комунікацій, які пильно стежуть за московськими передачами, кажуть, що Москва мабуть змінила свою радієву висильню в Петропавловську на Камчатці, звідки передаються до Америки програми, надавані в Москві. Зрештою ці програми розходяться через Будапешт, Варшаву й Прагу.

- **Британський міністер закордонних справ** викликав совєтську пресу, щоб вона доказала свою свободу та надрукувала, для прикладу, інтерв'ю з премієром Атлі, так як західна преса без вагань друкує всякі інтерв'ю зі Сталіном. Московське радіо на це відповіло, що „сторінки совєтської преси завжди відкриті для чемпіонів миру, але закриті для паліїв війни", зараховуючи до них, очевидно, і премієра Атлі.

ЗА ВИШКІЛ МАЛОРІЧНИХ ДЛЯ ЦИВІЛЬНОЇ ОБОРОНИ

Ню Йорк. — Полк. Лоренс Вилкінсон, директор комісії цивільної оборони, заявив, що кільканадцятирічна молодь, фізично здорова, яка має почуття відповідальности і належно вишколена, може виконувати більшу частину нетехнічних услуг в цивільній обороні побіч дорослих людей. Для заохоти молоді він видав брошуру „Молодь і цивільна оборона", в якій находяться вказівки для спеціяльних завдань, які можуть сповняти молоді особи обох родів.

АЛІЯНТИ В НАСТУПІ НА КУМСОНГ

Токіо, 15. червня. — Аліянтські війська в Кореї, здобувши і забезпечивши в цілости ворожий „залізний трикутник" між Йончон, Кумгва і Пйонґґанґ, продовжували вчора свій наступ на чергову важливу комуністичну базу Кумсонґ, положену на головному шляху в напрямку до Японського моря. Аліянтська головна квартира повідомляє про „тяжкі бої" з ворогом, що намагається заступити союзним військам дорогу зараз на північний схід від Кумвги, користаючи з пригожого для себе гористого терену. Це обмежило аліянтський похід вперед. В боях інтервенювала аліянтська артилерія і авіяція, розбиваючи ворожі укріплення. Інші з'єднання аліянтської авіяції бомбардували, перериваючи в багатьох місцях, головний шлях ворожого відступу між Пйонґґанґ в центральній Кореї і портом Вонсан на східному побережжі. За виїмком східного сектору, на інших ділянках фронту було відносно спокійно і тільки в поодиноких місцях приходило до спорадичних місцевих боїв і патрульних перестрілок. На західному фронті в районі Імджін менші ворожі відділи пробували зупиняти аліянтський похід і аліянтське командування вважає, що ворог залишив там тільки „самогубні відділи" для прикриття загального відступу на північ своїх головних сил. Так само ворожий спротив в центральній Кореї між Пйонґґанґ і Кумсонґ вважається розпачливим намаганням ворога не тільки оборонити Кумсонґ, але головно недопустити до оточення великих червоних сил на просторі між трикутником і східним побережжям, що наступило б, коли б аліянтам пощастило швидко захопити магістралю між Кумсонґ і Кансонґ на сході. У вчорашніх боях ворог поніс знову великі втрати, подібно як і збільшуються аліянтські воєнні трофеї в зброї і амуниції. З аліятського боку заявляється, що ворожий відступ, не зважаючи на великі втрати і останні поразки, все ще має характер зорганізованости і повної контролі збоку командування.

Американський Нищильник Пошкоджений Міною

Вашинґтон, 15 червня. — Нейві вчора повідомила, що минулого вівтірка американський нищильник Вейлк наїхав на корейських водах на підводну міну, яка експльодувала, пошкоджуючи корабель та вбиваючи 26 моряків і 7 поранивши. Хоча спід корабля був пошкоджений, нищильник потрапив доїхати ще власною силою до одного з японських портів. Випадок трапився около 65 миль на схід від Пусан, куди теж мусіла вода занести неприкріплену ворожу підводну міну. Велику кількість вбитих вияснюється тим, що міна вибухла та пробила діру власне з боку в тому місці, де є найбільше кабін для приміщення моряків. Це вже шостий з черги американський корабель, що був пошкоджений від початку війни в Кореї. Адмірал Шерман раніше вияснив, що на корейських водах є відносно велика кількість совєтських мін, пущених на воду правдоподібно таки з берега.

АМЕРИКАНСЬКІ ЖЕРТВИ В КОРЕЇ: 70,317

Вашинґтон, 15 червня. — Департамент оборони проголосив нову листу американських втрат в Кореї, що збільшує загальну кількість вбитих, поранених і пропавших американців за ввесь час війни до 70,317 вояків і старшин. В цьому 10,432 вбитих, 48,133 поранених і 11,752 пропавших. Вміжчасі 1,231 поранених померло, як теж стверджено смерть 104 пропавших, так, що загальна кількість вбитих виносить 11,767. За минулий тиждень втрати збільшилися загальною кікістю 1,965 вбитих, поранених і пропавших.

ТРУДНОЩІ НАЦІОНАЛІСТИЧНОЇ ПАРТИЗАНКИ В КИТАЮ

Гаіфонґ, Індо-Китай, 15 червня. Щойно тепер виявляється, що від грудня минулого року до французів в Індо-Китаю пробилося військовими формаціями около 60,000 націоналістичних партизанів з опанованого комуністами Китаю, зокрема з його південних провінцій. Усіх їх французи роззброїли та інтернували згідно з міжнародним законом. В останніх днях перейшла до французів нова партизанська група в кількості 1,200 осіб. Командант групи, один майор, виявив кореспондентам, що в одній тільки провінції Квейчов бореться проти червоних около 130,000 націоналістичних партизанів, хоча в останньому ця боротьба щораз трудніша. Діло в тому, що партизанам важко здобувати харчі і зброю, тому вони порозбивалися на малі групи та промишляють на власну руку, намагаючись здобути потрібне постачання з державних комуністичних магазинів. Націоналістичні літаки з Формози, з огляду на велике віддалення, можуть давати тільки обмежену допомогу. В додатку, в останньому сильно збільшився терор і протипартизанська акція червоних військ, що й заставило поодинокі партизанські групи пробиватися до французького Індо-Китаю.

КРЕМЛЬ ПІДГОТОВЛЯЄ НОВЕ „ВИЗВОЛЕННЯ" ГРЕЦІЇ

Атени. 15 червня. Грецькі власті захопили важливі таємні комуністичні документи, з яких недвозначно виходить, що Москва наказала своїй п'ятій колоні в Греції поспішно приготовлятись до „рішального бою" за нове „визволення" тої країни. Згідно з цими інструкціями з Москви, грецькі комуністи повинні негайно переорганізувати свою „народну армію" та створити широку підпольну сітку комуністичних ячейок в усіх місцевостях, щоб в „слушний час" перебрати владу. Комуністи дістали з Москви подрібні інструкції в усіх справах, від пропаґанди починаючи, а на подробицях військового перевороту кінчаючи, усе строго конспіративно. В інструкціях зокрема говориться, що „американські імперіялісти, разом з грецькими монархо-фашистами" приготовляють „аґресію" на Альбанію та що грецька комуністична „визвольна армія" повинна негайно почати акцію, якщоб така „аґресія" наступила.

В СВІТІ

- **Комуно-чеський міністер** хліборобства, виправдуючи катастрофальне господарське положення в Країні, знову маячив про колорадські жуки, що їх мали б скидати „американські імперіялісти" аж на Чехословаччину.
- **Пер Даніельсен,** норвежський воєнний герой і син коменданта норвежської фльоти, відповідатиме перед судом за зраду державних таємниць Совєтам.
- **В столиці Пакістану** починається судовий процес проти 13 старшин і 3 цивільних, які плянували державний переворот та встановлення комуністичного режиму.
- **Померлий недавно британський** міністер закордонних справ Бевін, залишив 38,000 долярів майна.
- **Про повний хаос і кризу** господарства в окупованій Совєтами східній частині Німеччини повідомляють з авторитетних німецьких джерел.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12 00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	$2.00	Six months	$ 2.00

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПРОТИ СОВЄТСЬКОГО ЗАЛЯКУВАННЯ

Американські генерали знов заговорили про Корею та відношення Злучених Держав до Совєтів, а саме ген. Алберт К. Ведемейер перед сенатською комісією у Вашингтоні, а ген. Доглес МекАртур перед легіслатурою стейту Тексас. Їхні завваги відбились широким відгомоном не тільки в Америці, але й у цілому світі. Багато нового вони не сказали, а тільки сильніше вдарили в те, що на їхню думку найважніше. Також не у всьому навіть і ті близькі собі генерали згідні. Тільки щодо рішучости супроти Москви різниць у них майже немає.

Ген. МекАртур вважає найбільшим недомаганням американської закордонної політики щодо Совєтів те, що ціла вона просякнута страхом. Боїмося великої числом совєтської військової сили, величезних російських просторів, загину західної культури і християнської цивілізації, азійського кольоса і т. п. Боїмося навіть бомбардувати в Манджурії шляхи чи центри ворожої сили, щоб не дати таким чином червоному Китаєві та Кремлеві причини починати нову світову війну. Боїмося навіть стояти при тому, що війна в Кореї, яка коштує нам так багато крови, повинна закінчитись визволенням цілої Кореї.

Усе це подиктоване страхом. Цей страх — як каже ген. МекАртур — є виявом нашої „моральної слабости". Москва це знає і використовує, далі лякаючи Америку на всі способи. Такого дипломатичного налякування історія досі ще не записала, твердить ген. МекАртур. Цю політику, незгідну з традиційною, відважною, ясною і далекозірною вдачею американського народу, приписує генерал впливам чужих держав та надто великому прив'язуванні ваги до того, що думатимуть у світі про той чи інший американський політичний крок.

Генерал Ведемейер таки просто став перед сенатською комісією за „розрахований ризик", себто за такі воєнні засоби, вказані стратегією, які мають на меті допомогу аліянтській армії в Кореї й ведуть до її перемоги, хоча б це мало довести навіть і до війни з Совєтами, а тим самим і до третьої світової війни. Річ ясна, що ген. Ведемейер не хоче світової війни, а тільки дораджує, як можна скоро закінчити війну в Кореї. Він також тієї думки, що страх перед новою світовою війною тієї війни не відверне, якщо Москва на неї зважиться, як і не дасть змоги покінчити з честю війну в Кореї. А коли думати про можливу нову світову війну, яку Кремль скорше чи пізніше спровокує, тоді треба вже тепер знати, що має статися „з Росією", які мають бути наші воєнні пляни і цілі, бо інакше і по новій війні може повторитися той хаос, що постав по двох перших світових війнах тільки тому, що не подумано завчасу про те, що має статись після розгрому ворога. Це зветься в ген. Ведемейера „політичними, економічними і психічно-соціяльними умовинами", які повинні бути створені Злученими Державами ще поки почнуться воєнні кроки проти Совєтів. Всі ті „умовини" мали б стосуватися і невтральних і приятелів Америки, як також і ворогів. Та в першу чергу вони повинні б „дійти до сердець та умів" приятелів, себто тих народів, які мали б привітати війська Америки в тій надії, що вони їм нестимуть визволення та здійснення їхніх бажань.

Як бачимо, думки важливі, але не нові. Зате новиною є те, що самі американські генерали радять не звертати уваги на Совєти, а вирішувати ці питання завчасу, ще заки війна настане.

Страйки в Америці і в Совєтах

В останньому в цій країні, не зважаючи на цілий ряд заходів, переведених під знаком проголошеного стану національної загрози, почали тут і там вибухати страйки: в одному місті пекарі, в іншому кравецькі робітники, ще в іншому в копальнях заліза та у фабриках гуми. Страйки самі по собі не є в Америці нічим дивним ані надзвичайним. Вони — законне право робітників в змаганні до поліпшення своєї долі. Тому теж створено цілий ряд безсторонних інституцій, які кожний страйк чи тільки його загрозу дбайливо розглядають та виносять відповідні рекомендації для працедавця і для робітництва, намагаючись справедливо задовольнити одних і не шкодити іншим. В таких обставинах і в такій системі мусіла силою факту виробитися окрема метода „чесної гри" між працедавцями і робітниками. Робітники не домагаються підвишки платні або будьяких інших привілеїв, якщо бачать, що це могло б пошкодити підприємству та його розвитку. З другого боку — працедавці, як це — для прикладу — було в останньому в автомобільній індустрії, самі пропонують підвишку заробітної платні для робітників і вставляються за це в урядових контрольних установах, якщо вважають, що розвиток продукції на це дозволяє. Можна б навести безліч прикладів, де американський працедавець уже навчився добачувати свій власний успіх в добробуті свого робітника.

Чому ж тоді теперішні прояви страйку? Вияснення на це дає один з найкращих знавців робітничих проблем, Віктор Різел. Звичайно, він далекий від того, щоби під свої вияснення підтягати всі американські страйки, вважаючи деякі з них за більше чи менше оправдані. Але в засаді нитки поодиноких теперішніх страйків ведуть поза Америку та поза самі тільки інтереси американського робітництва.

Діло в тому, що Москва власне тепер більше ніж будь-коли доконче потребує страйків в Америці, як з господарських — так і з пропаґандивних причин. Різел твердить, що в останньому всі таємні большевицькі аґенти в американських робітничих організаціях дістали доручення за всяку ціну викликувати страйки. Рівночасно совєтське агентство ТАСС у Вашинґтоні дістало інструкції „придбати" вістки, які вказували б майже на робітничу революцію в цій країні. Різел не твердить, що всі робітники чи їх провідники, що пробують в цьому положенні національної загрози організувати страйки, мусять бути комуністичними аґентами. Але він остерігає їх всіх перед спритною большевицькою провокацією, яка використовує невіжество та всілякі приманливі гасла на те, щоб в обставинах американської свободи і навіть при допомозі американських законів ті всі вольності і законність знищити. Крім того, Москві потрібно страйків в Америці теж для свого внутрішнього вжитку.

Той сам знавець робітничих проблем довідується з достовірних джерел, теж деякі подробиці про страйки в Совєтах і наводить їх для ілюстрації страйкового положення в Америці. В самому Совєтському Союзі комуністичний режим справу страйків вже „розв'язав": більшість з тих, що будь коли мали охоту страйкувати проти совєтського державного капіталізму і рабовласництва, вже зогнили в масових могилах та з кулею в потилиці, інші ще коротають свій вік на каторзі, а ті, яким пощастило залишитись між живими, сидять тепер тихше води. Дещо інша справа в сателітських країнах, де „соціялізація" поліцейського нагана ще не цілком виперла активний дух спротиву з робітництва. Тільки впродовж останнього тижня американські робітничі організації дістали з власних та інших джерел деякі багатомовні повідомлення зза залізної заслони.

В багатих вугільних басейнах Шлеську і Домброви польські робітники страйкують вже від квітня. Страйк почався для протесту проти продовження восьми-годинного дня праці. Цей страйк відразу проголошено „бунтом" і „саботажем", з яким справилася совєтська поліція та війська М-ВД. Всі шахти обставлено поліцистами. Прийшло до битви, в якій, очевидно, робітники були криваво розгромлені. Як живі їхні товариші все ще хотіли страйкувати, їх в більшості вивезено в добре відомому „невідомому напрямі". В шахтах і на фабриках тепер працюють їхні жінки і на ту працю вони цілком певно не пішли добровільно.

В Румунії пробували страйкувати робітники електричних заводів в Букарешті, домагаючись бодай такої платні, щоб не голодувати, та скорочення годин праці. Страйк зліквідовано а більшість страйкуючих вже не живе. Їх розстріляно за „саботаж".

В мануфактурних заводах у Віттенберґу в Східній Німеччині робітникам скасовано додаткову платню за працю понад час та в суботу. Робітники не страйкували, тільки написали „петицію", прохаючи привернути їм належне їм право. Петицію підписало 150 робітників. Тепер у фабриці є 30 совєтських енкаведистів а шістьох організаторів петиції розстріляно за „саботаж".

Подібну масакру влаштовано теж чеським сталеварним робітникам, які не могли видержати при чищенні розпалених печей довше як п'ять хвилин та домагалися відповідного часу на охолодження розпеченого заліза.

Таких і подібних випадків з „країни селян і робітників" наводиться багато більше тільки за останній час. Рівночасно з Москви йдуть до Америки інструкції для організації страйків. Американське робітництво, в нічому не резигнуючи зі своїх прав, без сумніву витягне з того відповідні висновки.

Микола Очерет.

ПЕРШИЙ КРОК

До цього часу наступали Совєти, а ЗДА захищались. Тепер здається Америка хоче взяти ініціятиву до своїх рук і перейти в наступ. Так тільки можна пояснити звернення державного секретаря Ачесона до грузинського народу в його рідній мові. В своєму зверненні Ачесон закликав грузинський народ до співробітництва з американським народом у побудові вільного світу „в якому не було б сильних і слабих, панів і слуг, але в якому кожна людина могла б жити і працювати вільно і щасливо, без нужди і страху та з правом молитись Богові на свій власний лад". Про самих грузинів державний секретар говорив: „Ви впродовж віків спромоглись зберегти свою національну індивідуальність і ніколи не втрачали волі боротись за людські права. Ми, американці, захоплені цим вашим невгнутим духом. Вас багато разів завойовували, але ви ніколи не підкорялись!" Власне вже це безпосереднє звернення державного секретаря Ачесона до народу Грузії над головою „батька народів" показує новий етап в американській політиці і ми певні, що швидко ЗДА звернуться і до одного з найчисельніших народів у Совєтах — тюрків також на рідній їм айзербейджанській мові. І власне саме таке звернення до грузинського народу ставить хрест „мирному співжиттю двох систем", якого так старанно трималися політики Америки, за яке американський народ розплачується тепер в Кореї життям своїх кращих синів. Зроблено перший правильний крок для відвернння загальної світової війни, бо тільки наступом можна здержати тоталітарну державу від агресії. Б'ючи по самим найчутливішим місцям ворога, що ними є Україна, Грузія, Білорусь і тюркські народи, можна запобігти мирової катастрофи. Ми знаємо, що не всі американці добре розбіраються у складному клубкові інтересів пригнічених Росією народів, бо це недавно ми читали статтю Джорджа Ф. Кеннена: „Америка і майбутнє росіян". де він, захищаючи інтереси Росії — найбільшого ворога Америки, доводить, що „Україна економічно так же зв'язана з Росією, як Пенсилвенія зі Злученими Державами Америки". В інтересах Росії це дійсно так, бо де Росія взяла б цукор, хліб, вугіль і крицю, але ставши на такий шлях годі звертатись до Грузії, яка постачає Росії кольорові металі, годі говорити до Айзербейджану, що дає Росії нафту, до Білорусі, що дає тій же Росії льон, годі взагалі звертатись до будь якого гнобленого народу в користь Росії, але чи згідно б було це з віковими традиціями демократичної Америки і його вільнолюбного народу? Звернення державного секретаря перекреслює такі думки і встановлює єдиний правильний шлях в боротьбі з російським імперіялізмом — Союз з пригноблиними Москвою народами. Ми дуже гарно знаємо, що російський народ весь „как одін чоловєк" чи то там, в Совєтах, чи то тут, на еміґрації, стане проти „расчлєнєнія" Росії від Чухнова і Керенського до Політбюро і Сталіна включно. Ми знаємо, що саме це буде головним „козирем" для „об'єдінєнія всєх рускіх" навколо Політбюра з „батьком народів" на чолі, а поруч з тим саме це буде головним „козирем" всієї російської еміґрації тут, щоб „шахувати" вільний світ, Але ми знаємо й те, що проти 100-мільйонового російського народу і його намірам дальше панувати над пригніченими ним народами буде спротив поверх 200 мільйонів населення „союзних республік" та „народних республік". І то лише в Европі, але думаємо, що з рахівниці не слід скидати „вдячний" китайський народ, незалежних, вольнолюбних монголів, сартів, тувинців, казахів і багато інших народів Азії. Непереможність російського народу є міт, штучно роздмуханий сталінською пропаґандою, який розлетиться в перші дні другої світової війни. Всі гучні гасла: „війна на чужій території", війна „малой кровью", — життя перекреслювало одно за другим, коли гноблені народи мали хоч слабу надію на дійсну волю. І щоб так було і в майбутньому, треба не лише сказати привабливе гасло: „воля народам, воля людині", що ми його чуємо вже від кінця першої світової війни, але зробити другий, вирішний крок — творити національні легіони. Саме цей крок зможе відхилити загальну світову війну, бо, скажемо, східню Німеччину звільнять від большевиків німецькі національні частини, Чехію — чеські, а верховний комісар Америки мусить стежити, щоб у відновленій Німеччині не був реставрований нацизм, а нова Чехія перестала гнобити словаків, що мають таке ж право на свою державу, як і чехи. Кожен гноблений народ всіми силами допомогатиме скинути московське ярмо, лише за одної обов'язкової умови: в кожну звільнену країну повинні входити лише національні війська пліч-о-пліч з американським вояком, бо лише Америка має чисті руки, якими можна робити святе діло в визволенні.

Віктор Приходько.

Українська соціотехніка і українська справа

У своїх дуже цікавих спогадах покійний Евген Чикаленко, між іншим, згадує, про свого дядька. Оповідає, що дядько його був чоловік солідний, але до людей дуже строгий. Він казав: „Кожного чоловіка в засаді уважаю с...м сином, поки противне не буде доведене".

Цю тему я зачепив кілька часу тому у „Свободі", в статті під заголовком: „Українська „Соціотехніка" й українська справа", при чому зазначив, що українська соціотехніка, тобто стосунки між українцями дуже часто мають вихідною точкою „тезу" Чикаленкового дядька, звідки у нас нелюбов чи холодність між українцями, гостра критика і взаємне поборювання. Особливо це стосується видатніших українських людей у різних ділянках життя.

Я писав: „Першою й може найголовнішою хибою нашої, української соціотехніки, тобто стосунків між українцями, треба уважати, що в нас майже ніхто не користується повагою, пошаною, авторитетом. Хто б то не був — чи то вчений, політик, письменник, громадський діяч — кожний має серед широкої публіки свій „епітет". Коли учений — то він — плаґіятор (списує чужі праці), коли політик — то дурень, письменник — нездара, громадський діяч — злодій — і т. д. При чому це говорить „ширша публіка", тобто люди, що в очі не бачили праць відповідного науковця, які зовсім не в курсі плянів і намірів того чи іншого політика, які не прочитали ані одного рядка з творів нездарного письменника і, нарешті, цілком не знають, чому кваліфікують того чи іншого громадського діяча як „злодія". І оце, властиво, та „атмосфера", в якій живе українське суспільство і провадиться українська праця".

А наслідок цього — той, що за таких відносин дуже утруднюється праця кожного окремого українського діяча, а також гальмується і унеможливлюється співробітництво і спільна праця. Все це, звичайно, дуже відємно позначається на українській справі в цілому, на наших успіхах і досягненнях.

В противагу цьому, ми були висунули тезу одного поважного чужинця, бувшого болгарського посла на Україні, професора Софійського університету і зятя Михайла Драгоманова — проф. Шишманова. Цей чоловік, що мав нагоду нераз чути взаємні „характеристики" українців, а потім мав можливість спостерігати і ближче познайомитись, поставив іншу тезу, а саме: „Кожний українець ліпший, ніж його репутація", тобто думка, опінія про нього.

Вважаємо, вже на підставі власного довголітнього досвіду і спостережень, що теза Шишманова дуже влучна й об'єктивна і що, власне, вона має бути вихідною при взаємних стосунках українців. А тоді всяке українське починання, всяка ініціятива і українська справа в цілому будуть мати далеко більший успіх...

„Легше виграти бій, ніж змінити психологію одної перекупки".

А нині ми хотіли б звернути увагу на іншу ваду в українській соціотехніці, що надзвичайно шкодить українській справі. А, власне, ми не знаємо, а коли може й чули, то не доцінюємо усієї глибини одного вислову Наполеона, (що був не тільки полководцем, а взагалі геніяльною людиною). Цей вислів звучить: „легше виграти бій, ніж змінити психологію одної перекупки". В чім сенс цієї тези? Отже Наполеон звертає увагу на те, як тяжко, майже неможливо, змінити психологію людини. Нащо вже примітивна і елементарна психологія перекупки: світ її обмежений тісним колом інтересів — купити — продати, — а, між тим, спробуйте змінити її психологію — її світорозуміння, світовідчування, підхід до людей, до речей. Легше виграти бій! Отож, коли так тяжко змінити нескладну психологію перекупки, то як же безмірно тяжче змінити психологію людини — особливо інтеліґентної, — що виховалась у певному оточенні, перейшла певні школи, має свій світогляд, життьову практику і т. д. І ось тут, властиво, „ахілесова п'ята" нашої української соціотехніки! Нам не подобається діяч Н. Його спосіб думання, поступовання, підхід до річей, навіть те, як він одягається й ходить. І цим визначається наше відношення до нього: ми його не любимо, критикуємо, поборюємо, все стараючись перевернути його „на свій копил", а що це не вдається, то ми ще більше злостимось і ще запекліше поборюємо. На цю боротьбу ми витрачаємо роки, десятки літ, все сподіваючись, що наш „противник" стане такий, „як ми", переймеється нашою психологією, а тоді ми будемо „спільно працювати". Погляньте на наше громадське життя і ви побачите низку „гуртків" однієї психології, що поборюють гурти з іншою психологією, і в цьому, головним чином, полягає „зміст" нашого повсякденного громадського життя.

А, тим часом, треба собі „раз" сказати, що це цілком „дурна робота": це марне витрачання часу, енергії й нервів і кожний діловий українець мусить зарані знати, що, з погляду раціональної соціотехніки, такий підхід до зформованих людей, (намагання, щоб вони — та ще й на віддалі! — перейнялися нашою психологією), засуджений на невдачу.

А який же вихід з цього?

Один. Треба брати людей такими, як вони є. Старатись зрозуміти їх ментальність, з'ясувати джерела їх такого, а не іншого наставлення і мати зрозуміння до них і до їх відмінностей. Це останнє значить: не бути фарисеями. Не молитись: дякую Тобі, Господи, що Ти не сотворив мене таким, як отой митар, (що не вміє порядно зав'язати краватки). Це також означає: не бути провінціялами. Це тільки провінціялів страшно вражає усе, чого вони не бачили у своїм селі. І, нарешті, може найголовніше: треба бути справжніми державниками, — по державницькому мислити і по державницькому діяти.

Що це означає?

Це означає, — мислити відповідально. Мати таку психологію, ніби ви представник цілої держави і мусите репрезентувати її сьогодні перед світом, або полководець, що маєте завтра вести націю в бій. Тоді вам стане дуже ясним, що всі наші „кваси" на галичан, а цих на наддніпрянців, а тих і других на „східняків" чи навпаки — річ неповажна й не-ділова і цим можна займатись хіба на еміґрації, щоб нічого не робити. Коли ж навіть на еміґрації ми хочемо зробити щось поважніше, якусь конкретну справу, коли мова про потребу змобілізувати сили, то ми бачимо, як усі ці штучні перегороди падають і люди можуть зійтись і спільно працювати біля одного діла, не зважаючи на різницю „психологій", тобто походження, виховання, освіти, звичок і т. д. Навпаки, часом ці різниці бувають корисні: вони надають

(Закінчення на стор. 3)

М. Міллер.

УКРАЇНСЬКЕ ВІЙСЬКО КНЯЗІВСЬКИХ ЧАСІВ

3)

Іноді намагалися заманути ворога навмисною втечею передових частин „наворопників", а тоді вдарити на його з усіх боків. Звідси виник улюблений в козацьких війнах маневр, що звався „ятир". Князь Давид з Ханом Боняком в такий спосіб розбили угрів: „І наутріє исполчи Боняк всі вої свої... і розділи на три полки і поіде к уграм. І пусти на вороп Алтунопу в 50 чаді, а Давида постави під стягом, а сам розділися на дві части. Угри же исполчишася на заступи... Алтунопа же пригна к 1-му заступу і, стріливши, побігнуша перед уграми. Угри же погнаша по них, яко біжаще минуша Боняка, і Боняк, погнаша сіки їх в тил, а Алтунопа воротяшеться вспять... Боняк же розділися на три полки і збиша угри аки в мяч, яко сокіл збиває галиці, і побігоша угри".

В ранні князівські часи відомі випадки, коли зудар між військами вирішувався двобоєм воєвод або витязів. Так літопис сповіщає, ще за часів Володимира, за боротьбу українського парубка Яна Усмошевця з печенізьким богадуром. „І розміривша межи обома полкома, пустиша я к собі і яста ся. І почаста ся крпіко держати і удави (Усмошвець) печеніжина в руках до смерти і удари ім о землю... кликнуша і печеніги побігоша". (982). На цьому місці було поставлено город Переяслав. Мстислав Удатний, під час свого князювання в Тмуторокані, воював з косогами (черкесами). Косожський князь Редедя загадав йому, щоб не губити війська дурно, вирішити війну двобоєм. „І яста ся бороти кріпко і надолзі борющемося іма, нача ізнемогами Мстислав, був бо велик і силен Редедя. І рече Мстислав: О, Пречиста Богородице, помозі мі. Аще бо одолію цьому, созижду церкву во імя твоє. І се рек вдари ім о землю і вине ніж і заріза Редедю, і побігоша Косоги". (1022).

Загальний легкокінний характер був остільки властивий українському війську протягом багатьох століть, що й після ліквідації козаччини вже наприкінці 18 ст. натомість козацьких полків було створено гусарські, які й комплетувалися протягом 19 ст. виключно українцями. Ці полки навіть зберегали і назви колишніх козачих: Ахтирський, Сумський, Озюмський, Павлоградський і т. д.

Колись наш відомий історик І. Крипякевий писав: „Історія України в значній мірі — історія воєн та війська". Дійсно, історія війська на Україні та воєн, дуже багаті джерельними матеріялами писемними, ілюстративними та археологічними і дають важливі навчальні висновки, інтерес та вага яких виходить геть за межі української історії, а значення їх не згубили певної актуальности й до нашого часу. Але матеріяли ті далеко ще не використані, навіть не зібрані та не вивчені. Робилися досі хіба попередні невеличкі спроби складання історії українського війська, де більш зверталося уваги на часи визвольних змагань. В 1936 р. вийшла у Львові „Історія українського війська" І. Крипякевича та Б. Гнатевича. В 1947 р. вийшла розвідка З. Стефанова „Українські збройні сили 1917-21 рр.". та ще кілька публікацій того ж автора на ті ж теми. Оце здається й усе, чим може похвалитись українська історична наука в справі українського війська. Нещодавно вийшла розвіка доволі відомого російського академика Б. Грекова „Организация войсковых сил восточных славян и Киевской державы". Ін-т Археології та історії України, Наукові записки ч. 2, Київ, 1946. Остання праця, хоч і надрукована українською мовою, викликає серіозні застереження, бо Б. Греків тому й дістався до Академії СССР, що виконуючи завдання компартії та сов. уряду, увесь час доводить, що з Київської держави пішла не українська, а Московська держава. Отже з його праці можна скористатися хіба фактичним матеріялом, бо автор має приступ до таких історичних джерел, яких ми тут не маємо.

В наслідок сказаного гадаємо, що вивчення історії українського війська та його озброєння лише починається. І це завдання у всю його велечінь надалі стоїть перед нашою історичною наукою.

(Кінець).

УКРАЇНСЬКА АНКЕТА ГАРВАРДСЬКОГО ПРОЄКТУ

13 червня відбулась нарада представників Проєкту Гарвардського Університету та деяких українських організацій Ню Йорку, що обговорювала українську анкету Проєкту, який має на меті вивчати життя в СССР. Покищо гарвардський Проєкт в галузі національних досліджень плянує лише українське питання. На нараді були присутні директор Проєкту д-р І. Лондон, співробітники Проєкту, які якраз досліджують українське питання та зокрема провадять українську анкету, проф. Решетар та п. Лютер. З українського боку було чотири представники.

При розгляді анкети виявилось, що деякі українські газети не завше точно цитували анкету. Одначе це не міняє того факту, що анкета має важливі методологічні й політичні хиби. Можливо ці хиби походять від того, що американські автори анкети механічно переносять поняття многонаціонального складу ЗДА на місце зовсім відмінного та в корені іншого своїм змістом поняття многонаціонального складу СССР чи колишньої Росії.

Чому ви зареєструвались українцем? — запитує анкета, і далі подає сім можливих відповідей, з яких дозволяється вибрати тільки одну, але з яких ні одна не має інтегрального характеру, тобто не охоплює всієї неподільної (в психіці і в свідомості людини) цілости національного „я". Так було б слушно запитати кожного американця: чому ви записалися до даної (української, ірляндської, польської і т. д.) національної групи в ЗДА? Але питати українця, чому він колись на Україні зареєструвався як українець — це все одно, що питати людину чому вона вважає себе людиною.

Треба зовсім твердо уяснити те, — говорили далі на нараді українські представники, — що національна група в ЗДА і нація, включена силою в СССР чи колишню Росію, це зовсім відмінні соціяльно-історичні категорії. Змішувати ці протилежні явища можна через непоінформованість, але така помилка надзвичайно вигідна російським імперіялістам та шкідлива для американської науки. Для американської національної групи вистачає походження даної людини — речі правничо другорядної, бо головний її соціяльно-політичний зміст — добровільно вибране американське громадянство. Ця людина неамериканського походження сама стає амераканської національности. Національних груп в Америці ніхто не завойовував, вони не мали тут територіяльно-історичного характеру. Вони добровільно творять нову націю, нове соціяльно-політичне явище.

Свіже яблуко, переварене в воді з іншими фруктами, уже не яблуко, а компот. Автори української анкети підійшли до населення України, як до загально-російського компоту, в якому хочуть знайти елементи українського яблука. Це підхід не науковий, тенденційний, незалежно від того, що автори можуть бути й несвідомі цієї тенденційности.

Ці наші зауваження свідчать про велику складність і трудність завдання, яке взяли на себе американські дослідники, і тому хочеться вірити, що вони підійдуть до нього з найбільшою чуйністю, обережністю на науковою об'єктивністю.

Стіфен Пірс

„АМЕРИКАНСЬКА ОСВІТА ПІД ОБСТРІЛОМ"

Так само, як громадяни демократичних держав несуть індивідуальну відповідальність за свій уряд, вони несуть таку ж відповідальність і за свої народні школи. Вони платять податки на школи; їх діти ходять до шкіл, щоби дістати освіту. Школи насправді намагаються дати дітям добру освіту, але що ж таке добра освіта?

Найпередовіші учителі наших народніх шкіл вважають, що добра освіта та, що, крім навчання загально-освітніх дисциплін, дає також розуміння ідеалів свободи і навчає, як повинні себе поводити добрі громадяни нашої країни. В наш час, в час загального напруження в світі, учителі додають ще одну вимогу: підготовити наших дітей до щоденного життя у складному мінливому світі, в якому одна з найпекучіших потреб — це віра у цінність і гідність кожної людини. Отже, в шкільну підготовку наших дітей до життя у сьогоднішньому світі повинна бути включена наука — як жити серед інших людей, незалежно від їх раси, віри, національного походження чи економічного стану. Також треба вчити наших дітей розуміти різні проблеми, що повстають у теперішньому світі — і в нашій країні, і закордоном: наприклад, проблеми взаємин робітників і працедавців, питання соціяльного забезпечення, житлові проблеми, або широкі проблеми міжнародного значення, як, наприклад, питання про існування тоталітарних режимів, тощо.

Коротко кажучи, завданням передових учителів — допомогти нашим дітям стати добрими й розумними громадянами. Проте, нові програми народніх шкіл, спрямовані на здійснення цієї мети, не завжди знаходять повне зрозуміння серед людности нашої країни. Через це вся система нашої народної освіти недавно була атакована в багатьох місцевостях Америки. Ці атаки недавно були підсумовані у памфлеті під назвою **„Американська освіта під обстрілом"**, автором якого є Ернест О. Мелбі, декан Школи Освіти Нюйорського Університету.

В цьому памфлеті, який варто прочитати кожному, д-р Мелбі пише про методи атакування новітніх ідей освіти і про причини цього нападу. Він пише, що здебільшого критики висувають такі три головні обвинувачення, які він називає несправедливими:

1. Школи недостатньо навчають загально-освітніх дисциплін;

2. Школи коштують занадто дорого;

3. Школи запроваджують надто багато нових ідей освіти.

Крім того, звичайно, є багато різних загальних слів. Автор пише, що він спеціяльно досліджував справу з критикою народної освіти і прийшов до висновку, що критика здебільшого має льокальне походження. Але очевидно, що деякі недавні атаки на школи були інспіровані організаціями всеамериканського маштабу, які мають гучні патріотичні назви. Одна з цих організацій має назву, яку легко сплутати з назвою двох важливих і шанованих освітніх організацій. Саме ця організація, яка підтримує забобони проти груп меншин, яка сама боїться вільної дискусії, здається, що саме ця організація веде перед у боротьбі проти прогресу в народних школах. Разом з іншими подібними організаціями вона сіє недовір'я до вчителів, до шкільної адміністрації, шкільних комітетів і народної освіти взагалі.

Що такі групи можуть зробити на місцях — було продемонстровано минулого року в Пасадені, Каліфорнія. Там група, назвавшися „Радою Розвитку Шкіл у Пасадені", повела кампанію проти суперінтенданта шкіл Вільяма Гosліна, одного з найздібніших робітників освіти в Америці. Ця „Рада" протестувала проти багатьох новітніх методів, що їх запроваджував Гослін, як, наприклад, введення нових дисциплін і нових способів викладання. „Рада" була проти нового оподаткування для проведення нових далекосяжних програм. Врешті кампанія дійшла до того, що вирішили змінити міський закон про допущення негрів до шкіл, які раніше були лише для білих. Гosліна попрохали відмовитися від посади, але, хоч багато людей стояли за нього, було вже запізно.

Крім Пасадени, ще в багатьох містах і містечках Америки почалися нападки на шкільну систему, назвати хоча б Денвер (Колорадо), Портленд (Орегон), Енглвуд (Ню Джерзі), Міннеаполіс (Міннесота).

Ніхто не заперечуватиме, що сьогодні народна освіта має ще безліч дефектів і що критика шкіл заслуговує на старанне дослідження. Але частина критиків лякає наших передових працівників освіти, бо в їх виступах вони бачать спробу повернути освітні методи на цілу ґенерацію назад і в 1951 році давати дітям таку освіту, яка давалась у 1890 році. Через це книжка **„Американська освіта під обстрілом"** закінчується порадами, які допоможуть школам, громадам і окремим громадянам поліпшити справу з освітою.

Цей красномовний документ про кризу в сучасній освіті, книжка „Американська освіта під обстрілом", становить собою останній випуск серії, що публікує Анти-Дефамаційна Ліга Б'най Б'рит (212 П'ята Авеню, Ню Йорк 10, Н. Й.) під загальною назвою — „Памфлети Свободи".

Голоси Читачів

ЗАНЕДБАНА ДІЛЯНКА

У Вашингтоні при Музею існує велика бібліотека. Є там український відділ. Там знаходяться українські твори з XVIII. сторіччя і т. п. Є там і рукопис І. Мазепи до царя Петра; перша біблія на Україні і т. д.

Керівником бібліотеки з українськими товрами є людина з Лемківщини. Цей керівник твердить, що протягом чотирьох років відвідало бібліотеку всього чотири особи!..

Дивно, що наші люди майже не користають з тої бібліотеки.

Творів не випозичається, треба студіювати в залі бібліотеки. Варто поцікавитися тією бібліотекою.

Степан Черниш.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Нова українська газета „7 Минулих Днів"** почала появлятися в Ню Йорку під редакцією відомого українського журналіста Петра Сагайдачного, колишнього співредактора „Нового Часу" у Львові та редактора „Нових Днів" на скитальщині в Австрії. В програмовій редакційній статті в першому числі заповідається працю і співпрацю для розвитку американсько-української громади.

● **Комітет Українців Канади** почав з днем 3-го червня передавати українську радіопрограму через радіостанцію у Вінніпегу.

● **Новоприбулі до цеї країни** з европейської скитальщини українці Теофіля і Володимир Мінковичі — вже другий рік здобули в середній школі у Феріболд, Міннесота, чемпіонат в грі „пінґ-понґ". Своїми знаменитими успіхами теж в науці вони здобули собі найбільше признання, як один з учителів, під час передачі їм здобутих нагород, заявив: „Ви, українські ДіПі, є взірцем для наших учнів і побажаними амбасадорами вашої поневоленої України".

● **В Новій Зеляндії є тепер 210** українців — подається в листі одного з них до „Українських Вістей."
ного з них до „Українських Вістей".

● **Баритон Роман Миронович** виступив з великим успіхом, при акомпаніяменті органів, в американській католицькій церкві св. Августина в Бриджпорт в неділю 13-го травня. Місцева преса відмітила цей виступ.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Нотатки з совєтської преси)

СТАХАНОВСЬКІ ПРИВІЛЕЇ.

Серед привілеїв, якими наділені стахановці в УССР, як подає совєтська преса, є першість до кращих помешкань. У Дніпропетровську, прикладом, стахановці заводу ім. Петровського отримали як першотравневий подарунок право переселитися до новозбудованого триповерхового дому. В цьому домі поселилося 25 родин стахановців.

25 родин навіть на триповерховий будинок це таки тісно. Але в умовах „заможного життя", виходить, навіть і це привілей.

ЩОСЬ ДЛЯ ДІТЕЙ.

В повоєнних роках в підсовєтській літературі, як письменниця для дітей, виникла незнайома ближче Марія Познанська. Досі вона „завоювала велику популярність серед юних читачів", постачаючи „твори переважно для дітей молодшого шкільного та дошкільного віку". Познанська пише, а держлітвидав друкує твори такого зразка: „Будем дужі ми навіки, будем сильні — не зборoть! Слава партії великій, що з'єднала нам народ! Дбає так вона, щоб жити всім нам в дружбі на землі, найдорожчому у світі слава Сталіну в Кремлі!..." В рецензії К. Ющенко з Києва пише: „Наша щаслива совєтська дітвора живе інтересами всього народу, успіхи нашої країни радісно хвилюють юних громадян, і в кожній загальнонародній справі вони хочуть займати своє місце".

„СТАЛІНСЬКІ ДІТИЩА".

„Радянська Україна" надрукувала коротку інформаційну замітку про „Совєтське заполяр'я", ілюстровану фотографіями міста Мурманськ. В замітці відзначається, що, хоч майже цілий простір заполяр'я — півострів Коля та область Мурманська, — лежить за полярним колом, „партія і уряд своїм піклуванням" про нього перетворили його в „квітучу країну". „Міста і підприємства Мурманської области — дітища сталінських п'ятирічок. Величезне будівництво на далекій півночі, бурхливий розвиток промисловости та культури стали можливі лише для соціялістичного ладу. Під керівництвом партії большевиків трудящі Мурманської области доб'ються нових перемог".

Друкована замітка не пов'язана з ніякими роковинами, ні якоюсь подією в тій області. Відомо ж, що в СССР без причин в газеті не друкують ні одного слова, не то замітки. Чи не агітація за „добровільний виїзд" над Біле море ловити рибу?

„НАДХНЕННИЙ ПРИКЛАД"

Робітники, робітниці, інженери, техніки та службовці магнітогорського металургійного комбінату ім. Сталіна влаштували мітинг, на якому „клялися товаришу Сталіну" в 1951 р. достроково виконати плян і дати понад плян чавуну 60 тис. тонн, сталі 50 тис. тонн, прокату 35 тис. тонн, залізної руди 160 тис. тонн, коксу 35 тис. тонн. Магнітогорці не тільки прийняли таку „патріотичну постанову"; вони звернулися й до робітників інших промислових центрів СССР з „полум'яним закликом" йти за їх прикладом. Можна передбачати, що незабаром в Криворіжжі та на Донбасі відбудуться подібні мітинги, на яких „ухвалять" прийняти заклик та приступити до соцзмагання за перевиконання пляну в постачанні власне чавуну, сталі, залізної руди... для мирного будівництва.

БІЛЬШЕ СІНА!

Рада міністрів УССР спільно з ЦК КП(б)У видала постанову „Про заходи по підготовці й переведенні сінозбирання у колгоспах і радгоспах УССР". У постанові відмічено, що міністерство сільського господарства УССР в 1950 р. „не виявило суворих вимог по збиранню сіна та силуванню кормів", а в висліді цього плян сінокошення в Миколаївській області був виконаний на 35%, в Дніпропетровській — на 46%, Ворошиловградській — на 63%, Київській — на 39%, Житомирській — на 9%. На підставі такого спостереження видано управлінням колгоспів і совгоспів та МТС суворий наказ своєчасно підготовитися до сінозбирання, роботу на лугах найширше змеханізувати, повести широку агітаційну роботу серед селян, щоб держава могла „одержати якнайбільше молока, м'яса, сала, бавовни, шкіри".

(У.Д.)

Українська соціотехніка і українська справа

(Закінчення зі сторони 2)

спільним виступам більше сили, різноманітности, оригінальности і глибшого змісту.

Цим ми не заперечуємо і не вважаємо ненормальним того, що в буденному, щоденному житті люди „з одного села", з одної околиці радо зустрічаються і краще, вільніше себе почувають у ближчому йріднішому оточенні. Явище „земляцтва" існує по всіх державах і в усіх людей, — може й мусить воно існувати також і серед українців, бо Україна — це ж не маленька провінція, а велика й різноманітна територія.

Але зовнім інша річ, коли ці різниці хтось спеціяльно підсичує, коли, ніби на чиєсь замовлення, пляново, систематично й уперто „копається Збруч", сіється відчуження й ненависть. Коли комусь дуже потрібно, щоб українці займались власне цими своїми „різницями", а не тим, чим сьогодні треба займатись. І коли мимимоволі постає питання: нащо нам своя держава та ще й соборна, коли ми з чужинцями ліпше себе почуваємо, ніж „між своїми".

І ось тут треба добре придивитися навколо!

Покійний письменник Королів-Старий у своїх спогадах про С. Петлюру, пише: ми кілька років не бачились, але, зустрівшись, не замкнули очей ні на хвилинку, — проговорили цілу ніч. Коли ініціятори і творці Московського Художнього Театру К. Станиславський і Немирович-Данченко вперше зустрілись, то так були захоплені спільністю ідей і міркувань, що не могли наговоритись: почавши розмову в 2-гій годині дня, вони закінчили її в полудень на другий день. В наслідок цієї розмови повстала епохальна в театральному мистецтві річ: художний театр.

І українські діячі „у старі часи" радо зустрічались і далеко за північ палко обговорювали біжучі справи. З того повставали художні наукові твори, видавництва, кооперативи, театри.

Коли ж ми звернемось до наших днів, то мусимо із сумом констатувати: щось не чувати останнім часом між українцями про такі зустрічі і такі розмови. Переважають „офіційні" засідання" із „шпильками", „колючками" і квасною атмосферою. А певна частина взагалі відкидає всяку співпрацю...

Діє тут різниця психологій, але безперечно діють і інші „чинники".

Не-давно нам довелось прочитати цікаву річ. Було це у 1912 році. В Росії був спокій і панував царський режим. А Ленін, як політичний еміґрант, сидів закордоном. У Кракові чи Женеві. Отож одного разу Ленін, людина небуденна, про якого говорилось, що він бачить кожного чоловіка наскрізь, — пише в Росію листа до письменника Ґорького про своє життя і зазначає: тут недавно приїхали з Росії нові еміґранти і часто зо мною зустрічаються — Маліновський, Нечаєв і Данілов. Гарні хлопці („хорошіє парні"), особливо перший.

А цей перший був ніхто інший, лише аґент царського департаменту поліції, спеціяльно приставлений до Леніна.

Так стояли справи за „благословенних" царських часів. Як же вони маються тепер!...

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па.

„Чому не вдалося знищити український націоналізм на Східній Україні?"

Так називалася надзвичайно цікава і змістовна доповідь, що її виголосив проф. Петро Голубенко в 12 відділі ОДВУ в Филаделфії. Ця доповідь відбулася 10. квітня і зібрала численних присутніх, серед яких були не тільки члени ОДВУ.

Глибоко проаналізувавши ту велетенську боротьбу, що її віддавна провадить український народ на всіх фронтах і відтинках з большевицьким окупантом, прелегент подав у цікавій формі історичну ролю, що її відіграв український націоналізм на підсовєтській Україні після поразки наших визвольних змагань. Багато місця в доповіді було присвячено добі т. зв. українізації. Замість заявлених слів і фактів, якими орудує більшість тих, хто пише про ці теми, доповідач зумів подати надзвичайно важливі й цікаві факти й події тієї доби, викладаючи їх в яскравій формі, по-новому висвітлив добу українізації, як розгорнений бій українського народу під гаслами та ідеалами українського націоналізму за свою суверенність в культурному, господарському й державному життю.

У дальшому викладі п. Голубенко докладно зупинився на процесі Спілки Визволення України, що відбувся в 1930 р., схарактеризувавши коротко кожного з його основних учасників, та на тому жахливому розгромі українства, який почався незабаром після процесу і дійшов свого апогею в роки так званої єжовщини. Та, не зважаючи на те все, Москві не вдалося ідейно знищити українського націоналізму на підсовєтській Україні.

Роки другої світової війни довели до того, що український націоналізм невмирущий. Хоч у висліді цієї війни українські землі знову попали під большевицьке ярмо, проте окупантам ніколи не вдасться знищити нашої духової сили — ідей українського націоналізму.

В.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Виступ учнів студії проф. В. Цісика

Виступ учнів скрипкової студії проф. Володимира Цісика, що відбувся в неділю 10. ц. м. та нав'язував до традицій наших Музичних Інститутів в Галичині, дав нам змогу переконатися у великих поступах, які поробили його учні в науці гри на тому інструменті. Як в сольових виступах так і в ансамблевій грі, ціхувала всіх виконавців добре почуття ритму, музикальність, правильне ведення смичка та чиста інтонація. В першій частині концерту виступали учні нижчих та середніх кляс. Вони виконали всі твори бездоганно. Другу частину програми започаткував Р. Мац, виконуючи зовсім задовільно 1-шу частину Концерту а-моль Вівальді. Г. Стефанів, що грав 1-шу частину технічно більш трудного концерту е-моль Роде, вив'язався теж добре зі свого завдання. Гарно зарепрезентувався Б. Свинтух, що виконав І. част. концерту а-дур Моцарта, „Леґенду" — Вєнявського і „Романцу андалюза" — Сарасате. Це вже досить заавансований, дуже музикальний учень, який має всі дані до того, щоб в майбутності стати одним з кращих скрипаків.

Проф. В. Цісикові належиться велике признання за його працю, що й висловили йому родичі учнів, чисельно зібрані на концерті.

Акомпаніювали пп. Е. Чапельська і Явна. Що молодь хоче користати з науки музики і в тому напрямі підготуватися, про це свідчить велика скількість учнів записана на науку до відомих педагогів, як Р. Савицький, М. Вайлова, Е. Чапельська, В. Цісик, І. Соневицький і інших, які дають лекції на терені Ню Йорку.

Ми мали змогу бути на першому попису учнів фортепіянової студії проф. Р. Савицького в дні 19. травня ц. р. Звідомлення з попису, як з цілости, подамо по другому попису.

І. Недільський.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ.

Вшанування пам'яті Великого Героя

В неділю, 27. травня, громадяни укр. прав. парафії Св. Вознесіння, вшанували Світлу пам'ять Симона Петлюри.

По Службі Божій настоятель Церкви о. Василь Оліяник згадав теплим словом Великого Сина України, а потім відправлено Панахиду. Підчас Панахиди продовжалась збірка на пам'ятник на могилу Симона Петлюри, що розпочалась ще на Спільному Свяченому 6. травня. Того ж дня вечером відбулася Святочна Академія в приміщенні парафіяльної Залі. На сцені красувався прекрасний портрет Великого Отамана, робота славного маляра й дійсного художника Івана Гребенюка. Після вступного слова о. Оліяника, виступив знаменитий хор м. Миколи Лисенка під способним досвідченим керуванням дяковчителя проф. Василя Мельничука. — Чудові співи хору, як: „Чуєш, Брате мій", „Живи Україно", „Гей, Ви Стрільці Січові", „Запорізький Марш", „Засяло Сонце", „Гей, на горі", — вирушили серця численної публики, яка нагороджувала співаків грімкими оплесками. Співаки, це давноприбулі імігранти, новоприбулі й уроженці Америки, які спільними силами так радували душу кожного патріота-українця.

Святочну промову виголосив генерал Володимир Сікевич, який спеціяльно прибув до Пасейку, щоб поділитись своїми спогадами про Головного Отамана. Промовець, хоч 81-літній, бадьоро і цікаво та гарно розказав про того, якого славне ім'я є пострахом для ворогів незалежної України.

Слід згадати також про прекрасні деклямації дітей. У кінцевому слові Петро Андрусин взивав до пошани Великого Сина України патріотичними ділами.

Пожертви на пам'ятник на могилу Симона Петлюри зложили: В. Мельничук 5 дол.; М. Хоралець 5 дол. Д. Фенканин 2 дол., М. Лелит 2 дол., П. Мікула 2 дол. П. Андрусин 2 дол. — По одному дол. зложили. — М. Росоловський, О. Боднарчук, о. В. Оліяник, П. Величко, І. Омельчак, М. Ілличенко, Ф. Олійник, Т. Скоробогатий, Г. Процович, П. Дадачко, С. Мікула, А. Дирій, Я. Горбенко, М. Романишин, Р. Гиба, П. Дидьо, А. Терпко, М. Хозун, М. Мунишин, Н. Сагайдак, І. Гребинюк, І. Наконечний, М. Змага, М. Перевізник, С. Мулик, О. Макар, І. Лодин, В. Бродський, А. Мулик, А. Гудзан, Г. Яцівяк, М. Юрчинюк, А. Ткачук, М. Ткачук, А. Гладка, М. Мікула, К. Голутяк, П. Давидович, Р. Качур, Е. Мельничук, С. Гдзан, М. Литвин, М. Лукань, Ю. Живицька, С. Живицька, І. Прядка, С. Маік, п. Змага, Г. Йосипович, Г. Яськів, п. Лещук, п. Романенко, п. Нестор п. Дзіковський, п. Ткачук.

Решту зложено дрібними.

Присутній.

Нарада УКК

Дня 22 квітня ц. р. відбулася у Пасейку, Н. Дж. нарада тамошніх членів відділу УКК в організаційних справах. Від УКК в Ню Йорку взяв участь в нараді п. В. Мудрий. Сходини відбулися у залі Народного Дому. По інформаційному рефераті В. Мудрого про діяльність Українського Конгресового Комітету та його завдання, крім того про завдання відділів і філій УКК на місцях, дав інформації про стан праці відділу УКК в Пасейку п. Ничка. Цей відділ заснувався перед двома місяцями і не встиг ще на повну міру розвинути своєї праці. По обох рефератах відбулася оживлена дискусія, у висліді якої рішено посилити організаційну, культурну та інформаційну працю відділу УКК в Пасейку. Крім того рішено поширити цю працю і на сусідні найближчі українські громади.

П. В.

ТРЕНТОН, Н. Дж.

„Дай серцю волю"

Драматичний гурток ОДУМ-у при православній церкві міста Трентон дав минулої неділі виставу з нагоди 110-річчя з дня народження корифея українського театру М. Кропивницького. Ішла безсмертна драма „Дай серцю волю, заведе в неволю". Режисер — Олександер Кирченко, декоративне оформлення М. Бражник.

Вистава мала великий успіх. Щиро кажучи, вона вийшла з рамок трафаретної пересічности, вона показала, які невичерпні скарби криються в самодіяльності — більш того — вистава вчить шанувати і плекати цей рід народного мистецтва. На сцені ніби ожила Україна. Щирість і безпосередність вислову, бездоганна мова, вдало підібрані пісні забарвили п'єсу питомим полтавським кольоритом. Не можна забути чудової роз'язки гуртів. Хлопці чекають дівчат. Дивляться за сцену. А звідти спочатку тихо, дедалі сильніше линe пісня:

„Понад садом садом,
Пшеничненька ланом,
Порою овес, Гей!
Та не поправді-козаче,
Не поправді соколе,
Зо мною живеш.

То дівчата йдуть. Виходять на сцену. Стихійне враження. І ніхто з глядачів не примітив, що патефон і платівка допомогли такій чарівній ілюзії. Гарно виглядав увесь весільний обряд з такими мелодійними шлюбними піснями. І знову ж тут режисер покликав до послуг бездушного актора-патефон.

Керівну ролю — Микити — грав Ол. Кериченко. Його Микита вразив нас своєю оригінальністю. Це не шибеник, волоцюга, якого ми звикли скрізь бачити. Ні. Це юнак великих пристрастей, гострого розуму, щирого серця. Його, власне, те щире серце й згубило. Останні сцени Микити яскраво виявила, що керівник гуртка досвідчений актор. Випукло відтворили пару молодят — Семена і Одарку — Ол. Кривенко і Ліда Панасенко. Зворушлива була Марія Козинець в ролі Марусі. Взагалі успіх цілої трентонської молоді. Дивлячись на їхню першу виставу — переконуєшся, що самодіяльність — велика рушійна сила і її варто пропагувати.

Глядач

ЗАВІШЕННЯ ЗБРОЇ ХОЧУТЬ ПЕРЕДАТИ ГЕН. РІДЖВЕЄВІ

Вашингтон. — Якщо взагалі прийде до завішення зброї на фронтах у Кореї, то це може зробити сам ген. Метю Риджвей- теперішній головний командувач збройних сил О.Н. на Далекому Сході. Досі панувало переконання, що це мас зробити комісія О:Н., одначе виявляється, що то було б непрактично. На полях боїв, де бореться різноманітна армія, складена з військових частин кількох країн, таке завішування зброї набрало б політичного зафарблення, коли б його переводили О.Н. Тому запанувала загальна згода в поглядах, що для такого завдання краще надається військовий командувач ніж якась політична агенція. Крім того, політична агенція мусіла б зустрінутися з політичним міжнародним питанням, а саме — ставлення до китайського режиму Мао Це-Тунга.

● **Число наркотикоманів по шпиталях росте.** Служба Прилюдного Здоров'я у Вашингтоні повідомляє, що в рр. 1937-1939 в Лексінгтон, у стейті Кентокі, було в шпиталях тільки 8-9 хронічних вживачів наркотиків у віці нижче 21 року, а тепер потрапляє туди 25-26 чол. молоді в шкільному віці. Взагалі в 1949 р. було в шпиталях усього 200, а в останньому році — 400 молодих наркотикоманів.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — В неділю, 17-го червня, в год. 2-ій пополудні відбудуться піврічні збори від. 105, а зогляду на те, що є багато важних справ, вимагається обовязкова присутність усіх членів. На зборах будуть також роздавати дивіденди від У. Н. Союзу. — М. Диміцький, предс.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. — Збори Бр. св. Димитрія, від. 288, відбудуться в суботу, 16. червня, в год. 7. вечорі, в парафіяльній галі, 235 Карбон вул. Уряд просить членів явитися, бо будеться видавати дивіденди від У.Н.Союзу. Довгуючі члени повинні вирівняти свої довги. — За уряд: М. Брус, предс.; Д. Мушастий, кас.; А. Данилюк, секр.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Тою дорогою ділимося з Кревними, Друзями і Знайомими сумною вісткою, що наш Найдорожчий Муж, Батько і Дідусьо,

ДІОНИЗІЙ РУЩИЦЬКИЙ,

по тяжкій та довгій недузі закінчив життя на Рідних Землях на 74 році життя.

Горем прибиті

ДРУЖИНА, ДІТИ, ВНУКИ.

Дня 29. травня 1951 р. помер у 64. р. життя

ІВАН МАНДЗИН,

член від. 288 У. Н. Союзу в Бетлегем, Па.

Покійний походив зі села Дубущі, пов. Тернопіль. Лишив у смутку жінку Оліянку, три дочки і сина.

Похорон відбувся з хати до церкви і відтак на цвинтар. — В. В. П.!

А. Данилюк, секр.

ТАРЗАН, ч. 2612. Улан у біді

Коли гориби кинулися до нього, Тарзан дугасто стрибнув у гилля і звис немов гранючись крізь нижній ярус гилок над лісовою стежкою.

Тим часом Улан, балансуючи на товстій гиляці над стежкою, пильно дивився як наближалася Яна та її загарбник.

В ту мить, як ґоробор проїжджав під ним, Улан упав сторч на плечі людини, що сиділа на ящірці, і притовк її до землі.

Падіння порушило Уланову позицію. Горіб, звиваючись спіралею, щоб стати на ноги, зімкнув свої липкі холодні руки круг шиї Улана.